

Taak en wezen van de partij.

(Vervolg van No. 14)

In dit proces van strijdend bewustworden en bewustwordend strijden vervult de revolutionaire partij een grote en noodzakelijke taak. Haar taak bestaat in de eerste plaats in het steunen van deze bewustwording. De les, die moet worden getrokken uit de overwinning en nederlaag en die aan de afzonderlijke arbeiders meer of minder klaar bewust wordt, wordt door de partij geformuleerd en door middel van haar propaganda in de massa gebracht. Het is „de idee“, die tot materiële macht wordt, zodra zij de massa's grijpt. Dit tot materiële macht worden van de idee, zoals het door Marx werd geformuleerd, kan slechts werkelijkheid worden, wanneer zij wordt uitgesproken, klaar en duidelijk, wanneer zij tot een bewust-gemeenschappelijk deel wordt van het denken der arbeiders. Hiertoe is een absolute voorwaarde, dat er een organisatie bestaat, die het denken der afzonderlijke arbeiders tot een eenheid verbindt, die de hoogste graad van bewustwording, die afzonderlijke arbeiders zich eigen maken tot een zuivere, bewust uitgesproken formulering brengt.

De partij, die dit moet doen is niet de commandopost over en evenmin de denkcentrale van de arbeiders: wel is zij het centrale punt, waar alle kiemende

gedachten zich verenigen, waar het groeiende bewustzijn der arbeiders is geconcentreerd en tot uiting wordt gebracht. Zo opgevat, kan de partij zich niet ontwikkelen in tegenstelling tot de arbeiders; zij zuigt haar levenssappen uit de strijdende en in bewustheid groeiende klasse; zij kan slechts leven, zolang deze innige verbinding met de klasse blijft bestaan.

37. Dit algemene proces van bewustwording en de hierop betrekking hebbende activiteit van de partij heeft vele kanten. Wat iedere arbeider duidelijk voelt, de onhoudbaarheid van de toestand, de absolute noodzaak het kapitalisme te vernietigen; moet door de partij in klare formules worden samengevat, het vraagstuk moet in zijn samenhang worden onderzocht, het antwoord moet met wetenschappelijke helderheid en onfeilbaarheid worden gegeven. Even helder moet zijn het standpunt, dat wordt ingenomen ten aanzien van de organisatie van de communistische samenleving, zijn wezenlijke kenmerken, de opheffing van de loonarbeid en de uitbuiting, ook van die door de staat, de organisatie van de economie door de radendemocratie op de grondslag van de arbeidstijdrekening. De noodzaak van de organi-

satie van een communistische plan-economie moet duidelijk worden aangevoeld evenals de wijze waarop de arbeidersklasse deze kan bereiken: hier ligt een nog vrijwel onontgonnen terrein voor de activiteit van de partij, dat desondanks van de grootste betekenis is. Klarheid moet worden gebracht over de wijze waarop het proletariaat zijn eigen machtsorganisaties moet opbouwen; alle sluwe pogingen van de bourgeoisie en haar handlangers, de eigen organisaties der arbeiders, met haar invloed te bemetten, moet worden ontmaskerd, de sluipende bacil van het langzame ontfutselen van het zelfbeslissingsrecht van de arbeiders moet worden opgespoord en aangewezen. Veelszijdig is de taak van de partij in het proces van bewustwording en voorlichting, altijd durend moet haar waakzaamheid zijn tegenover de gevaren, die de strijd van de arbeiders bedreigen. Als het meest bewust strevende, het meest geschoolde deel van de klasse is de partij in staat de dreigende gevaren het eerst te onderkennen, mogelijkheden voor nieuwe machtsorganisaties het eerst te doorgronden en zij moet er voor strijden, dat haar inzicht door de arbeiders wezenlijk wordt benut, door het met woorden te propageren en, waar het nodig is, daadwerkelijk in te grijpen, zodat haar voorbeeld de arbeidersklasse in haar strijd omhoog stuwt.

Wordt vervolgd.

Socialisme in Tsjecho Slowakije.

Er is, buiten Rusland en Yoego-Slavië, geen ander land in Europa, waar het voor de arbeiders prachtige uitzicht dan in Tsjecho-Slowakije. Immers, de bevrijding van dit land door het Russische leger, en de beslissende invloed, die de Moskou-getrouwe communisten in de regering hebben, bieden voor hen, die dit als maatstaf gebruiken, voldoende waarborg. Het is daar, volgens „De Waarheid“ een en al socialisme.

Van onze eigen correspondent ontvingen we zoeven bericht van een verdere stap in deze richting. Er is namelijk in het parlement van de Tsjecho-Slowakse republiek een wetsontwerp ingediend, dat zich ten doel stelt de werkkrachten te mobiliseren in verband met het „Twee-jarenplan“.

Daarin wordt aan de overheid, in samenwerking met vakverenigingen en ondernemers, het recht gegeven voor de arbeiders te bepalen, waar en bij welke baas zij moeten werken. Arbeiders, in daarvoor aangewezen bedrijfstakken, worden op last van de arbeidsbeurs ontslagen en moeten het werk opnemen in bedrijven, welke hun worden aangewezen. Ook kan het gebeuren, dat ze van het kantoorwerk naar de werkbank moeten verhuizen. Bij onwil gelden als straffen: vermaning in het openbaar, loonaftrek voor een dag, gevangenisstraf tot drie

maanden, en, in bijzondere gevallen verwijzing naar de dwang-arbeidsdienst.

In wezen komt het dus daarop neer, dat de vrije arbeid wordt opgeheven en de gedwongen arbeid daarvoor in de plaats komt. Wie zich niet vrijwillig er dwang-arbeidsdienst verhuizen. Dit zijn in schik, kan naar de gevangenis of de blijkbaar inrichtingen, die ook tot het „socialisme“ behoren.

We begrijpen best, dat de „Waarheid“ geestdriftig is over dit „socialisme“: het is het socialisme der leiders, die er naar hunkeren de arbeiders te kunnen commanderen en dirigeren. De arbeiders, die gecommandeerd worden, zullen er anders over denken.

Herdenking 13 April 1942.

Het is ons bekend geworden, dat van de zijde van het Comité tot verzorging van de laatste rustplaats van tien gefusilleerde revolutionairen, op Zondag 13 April a.s. geen bijzondere bijeenkomst te Westerveld wordt georganiseerd. Dit houdt mede verband met het feit, dat bij de directie van het Crematorium bezwaren bestaan tegen het houden van een jaarlijkse demonstratieve bijeenkomst. Er bestaat echter bij dit bestuur geen enkel bezwaar, dat op die dag een bezoek aan Westerveld wordt gebracht.

Een en ander brengt de kern Centrum van Spartacus er toe, wetende dat verschil-

lende kameraden die dag Westerveld zullen willen bezoeken, hen uit te nodigen met elkander te gaan.

Wie mee wil gaan zorg 's morgens om 9.45 uur aan het Centraal Station aanwezig te zijn.

Het ligt verder in het voornemen na het bezoek gezamenlijk naar Haarlem te wandelen en vandaar verder per trein terug te keren. Men kan er op rekenen ongeveer om zes uur weer te Amsterdam te zijn.

Op deze wijze hopen wij op deze dag de onderlinge solidariteit te bevorderen.

Kern Amsterdam-Centrum.

Oorlogsargumenten?

Om in de komende derde wereldoorlog, die met de rede van president Truman werd ingeluid, te bewijzen, dat Amerika het „recht“ aan zijn zijde heeft, werden te Washington geheime documenten over Griekenland gepubliceerd.

Dat in die geheime documenten de overtuiging van de Amerikaanse waarnemers naar voren komt (en deze dus blijkbaar van Amerikaans maaksel zijn), doet misschien niet zo veel aan de zaak af.

Maar dat er geheime documenten gepubliceerd worden doet ons denken aan het Führer haupthoofdkwartier, dat ook steeds geheime documenten vond, welke documenten altijd weer het bewijs moesten leveren, dat het „recht“ aan Duitse zijde was.

19 APRIL 1947

PRIJS 15 CENT

7e Jaargang No. 16

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f.1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te Admam

Voor Hollands Glorie.

De opbouw is in gevaar. Het stormsein is geheseld.

Een grootse perscampagne is ingezet, om de bevolking duidelijk te maken, dat het niet goed gaat in Nederland. We leven boven onze stand, wordt ons verteld. Cijfers moeten ons aantonen, hoe ver we boven onze stand leven. Alle Nederlandse arbeidersgezinnen zouden een schuld van rond 600 gulden aan het buitenland hebben. De totale som voor het jaar 1947 zou 1400 miljoen gulden bedragen, waarvan negen honderd miljoen gulden aan leger en vloot gaan.

Allen doen mee aan deze campagne. De dagbladen, weekbladen, advertentiekrantjes, het mededelingenblad van de Arbeidsreserve, enz.

Het schip van de Nederlandse staat dreigt vast te lopen en alle hensen worden aan dek geroepen, om het weer in goed vaarwater te brengen.

Het deviezenfonds, waarover Nederland beschikt, moet op peil worden gebracht. En dat zal gebeuren door versobering, besparing aan koffie, thee, cacao. Het kenmerkende hierbij is, dat een propaganda voor versobering eigenlijk overbodig zou zijn. Want de artikelen, die met buitenlands geld moeten worden ingekocht, gaan eenvoudig van de bonnenlijst. Als de regering beslist, dat dergelijke artikelen niet mogen worden ingekocht, dan is door regeringsbesluit de „versobering“ een feit geworden.

Hetzelfde geldt voor eieren en zuivelproducten, die weliswaar in Nederland zelf geproduceerd worden, maar die de regering minder noodzakelijk acht voor de voeding van de werkende mensen. Natuurlijk weten de heren van de regering, of hun deskundigen, die hun advies moeten geven, evengoed als ieder gewoon mens, dat deze producten hoog noodzakelijk zijn voor de voeding, maar och, je kan ze gemakkelijk in het buitenland verkopen en je krijgt er goed buitenlands geld voor. De deviezenpositie wordt er door verbeterd. Zo staat het ook met textiel en feitelijk met elk product, dat in het buitenland met succes in geld kan worden omgezet.

We herhalen, propaganda voor de versobering hoeft eigenlijk niet te worden gemaakt. Een besluit en een daad van de desbetreffende regering-instanties en de versobering is er. Als de distributiedienst de als luxe aangemerkte goederen niet verstrekt, zijn ze voor arbeidersgezinnen onbereikbaar.

De perscampagne is er dan ook alleen op gericht om dit aannemelijk te maken en goed te praten. Het is bedoeld om de mopperaars en ontevreden de wind uit de zeilen te nemen. Maar over het feit, dat door deze, met een slag doorgevoerde inkrimping van het verbruik van het overgrote deel van de bevolking, gedemonstreerd wordt, hoe afhankelijk we zijn, van dit centrale machtsapparaat van het kapitaal, daarover hoort men geen woord. En toch is dat het belangrijkste. We zijn in de greep van het monster, dat ons de keel meer en meer dichtknijpt. Het is een schrale troost, dat niet meer toegeknepen zal worden dan wetenschappelijk verantwoord is, niet verder dus dan tot de grens, dat niet alle lut er uit gaat.

Het besparen op het verbruik der zogenaamde luxe-artikelen, of de minder noodzakelijk geachte zuivelproducten, textielgoederen enz. levert voor het deviezenfonds maar een paar slordige miljoenen op. Belangrijker, van veel meer gewicht is, dat de productie van goederen, die met succes in het buitenland kunnen worden verkocht wordt opgevoerd. Onder de druk van de regering wordt het bedrijfsleven aangespoord om zoveel mogelijk voor de export te werken. Bedrijven, die kans zien om naar het buitenland te exporteren, hebben alle hulp van de overheidsinstanties, krijgen toewijzingen voor grondstoffen e.d., die aan de andere bedrijven in het geheel niet of maar schaars worden toegekend.

Uit de inhoud:

1. Geestelijke slavernij III.
2. Drievan in de nacht.
3. N.V.V. Democratie.
4. Wij moeten het zelf doen.

Export versterkt pas goed de deviezenpositie en is daarom veel waardevoller voor de economische positie van het land, dan het besparen van deviezen.

Maar de Nederlandse producten kunnen alleen hun weg op de buitenlandse markt vinden als ze goedkoop zijn, als ze kunnen concurreren. De kosten moeten daarom zo laag mogelijk worden gehouden. De arbeiders, wier levenspeil door de bonnenlijst en door de loonstop omhooggedrukt wordt, moeten meer produceren. Dat is het offer, dat van hen gevraagd wordt.

De opvoering der productie wordt op alle denkbare wijzen doorgevoerd. Het tariefloos wordt weer ingevoerd, het tempo van de lopende band wordt verhoogd, men tomt aan de 8-urendag, invoering van vrijwillige Zondagsarbeid. Men maakt Helden van de Arbeid, geeft voorbeelden van arbeiders, die vrijwillig hun vrije tijd opofferen, zoals b.v. onlangs de mijnwerkers; hun foto's kon men in alle kranten vinden. Die niet meedoet aan de productie-verhoging wordt voor a-sociaal of onmaatschappelijk uitgekregen.

Als de arbeiders harder en langer werken leveren zij niet alleen meer producten, ze maken ook meer winst voor den ondernemer. Daarom juicht de gehele bezittende klasse en allen, die in de winsten delen, de propaganda voor de productieverhoging toe. Het is één groot front van de gehele bezittende klasse, die de arbeiders aanspoort om hun laatste krachten te geven.

Dat was te allen tijde zo, nieuw is alleen, dat alles er op gezet wordt deze winsten de vorm van deviezen te laten aannemen. Het deviezenfront van de Nederlandse Staat is het getrouwe spiegelbeeld van de macht van de bezittende klasse in het raam van het internationale kapitalisme. Met deviezen alleen kan de opbouw van een modern leger bekostigd worden, dat Nederland in staat stelt een rol van betekenis in de internationale machtsstrijd te spelen. De woordvoerders van de Partij van de Arbeid, P. J. Schmidt e.a. hebben herhaaldelijk uiteengezet, dat de tijd van de Nederlandse neutraliteit en een politiek van ontwapening voor goed voorbij is. Samen gaan met de Westerse democratieën, met een leger en vloot, die voor hun taak be-

Geestelijke slavernij.

III

In de tweede wereldoorlog moest Rusland alle krachten inspannen om het Duitse gevaar meester te blijven. Allerlei nationalistische tendenties, ten dele overblijfsels uit de tsaristische tijd, ten dele nieuw opgekomen als gevolg van de door de staat sterk gestimuleerde trots op het „vaderland, dat de rest van de wereld inhaalde en voorbijstreefde” en dat zo goed was te midden van een slechte wereld, zetten zich nu voorgoed door. Zelfs werd het oude pan-slavische paard van stal gehaald, d.w.z. het ideaal van de eenheid van alle Slavische volken (zoals Joego-Slaven, Tsjechen, Polen enz.) werd weer opgenomen. Ook de oude godsdienst, die nog zo sterk bleek te leven, werd door de staat nu in de geestelijke oorlogsinspanning betrokken. De nieuwe patriarch, Sergius, was tot verzoening graag bereid: De kerk verkoos het op een accoordje te gooien met de krachtige, jonge macht en liet de oude droom van terugkeer naar de goede, oude feodale tijd varen, evenals ook in West-Europa de kerk zich na allerlei strubbelingen ten slotte bij het opkomende kapitalisme aansloot. De anti-godsdienstige propaganda (gericht tegen de oude kerk en met de bedoeling de bodem rijp te maken voor een absolute verering van de nieuwe „leiders”) werd bij decreet opgeheven. De „godlozen-musea” werden gesloten.

De kerk was en is ook van het grootste belang met betrekking tot de Russische politiek tegenover verschillende Balkan-landen. Wij wijzen erop, dat in Zuid-Joego-Slavië, Roemenië, Boelgarie en Griekenland de Grieks-katholieke godsdienst overwegend is.

Rome nu had om begrijpelijke redenen de revolutie luidelijk gadegeslagen. Maar toen de bureaucratie zich van de macht meester maakte, kwam er nieuw licht. De Roomse kerk is, al stelt zij zich overal in dienst van de heersende klasse, een zelfstandige macht met eigen wensen en eigen plannen. Binnen het kapitalisme

bestrijden de verschillende staten elkaar, die, wat hun maatschappelijke structuur betreft, weinig of niet van elkaar verschillen. Zo is het ook op het terrein van de geest. Verschillende stromingen, die weliswaar dit gemeen hebben, dat zij in wezen de heersende machten intact willen laten, strijden met elkaar om het monopolie of althans om een sterkere positie. Zo was het een stokpaardje van de heren te Rome, dat de „her-christenisering”, welke zij verwachtten, in Rusland ten deel zou vallen niet meer aan de oude, overleefd gewaande, Grieks-katholieke kerk, maar aan hen. Het spreekt vanzelf, dat het een grote teleurstelling is, dat de dode of half dode uit het graf is herrezen en zelfs, met hulp van de Russische staat, een poging waagt om onder de duiven van Rome te schieten. In Joego-Slavië, waar een aanzienlijk deel van de bevolking Rooms-katholiek is, werd de (Roomse) aartsbisschop van Zagreb gearresteerd. Wij kunnen er zeker van zijn, dat Stalin's vriend Tito de macht van Rome zoveel mogelijk beperkt.

Ongetwijfeld heeft de Rooms-katholieke geestelijkheid langer gemeend, dat Rusland bezig was inderdaad de godsdienst „uit te roeien” dan in werkelijkheid het geval was. Een denkwijze, welke de massa alleen kan zien als een door leiders in allerlei richtingen te drijven kudde zonder eigen denken en zonder eigen wil, verklaart elke daad uit de wens en de opwekking van leiders. Wanneer dan ook de Russische staat het oude geloof te lijf gaat, overschiet men al spoedig de werking hiervan op de massa.

Nu evenwel is het voor ieder, en zeker voor de uitstekend ingelichte heren te Rome, duidelijk, dat de Russische staat zijn politiek heeft gewijzigd en de Grieks-katholieke kerk steunt. Alle fulminaties in de „vastenbrief”, voor zover zij gericht zijn tegen de goddeloosheid van de Russische staat, zijn dus onzinnig.

Maar in werkelijkheid is de haat van de Rooms-katholieke kerk tegen Rusland alleen maar te begrijpen, wanneer we de algemene politieke situatie in de wereld beschouwen. Truman heeft, toen hij zijn voorstel om Griekenland en Turkije hulp te verlenen, toelichtte, gesproken over de noodzakelijkheid om te kiezen tussen „vrijheid” en „totalitarisme”, ofwel Amerika of Rusland. Hij doelde hierbij op de landen, maar we kunnen deze uitspraak ook toepassen op de geestelijke stromingen, voor zover zij uiteraard het kapitalisme, in welke vorm dan ook, steunen.

Rome moet kiezen. En voor haar is de keuze niet moeilijk. Zij heeft bij een doordringen van Amerika alleen maar belang. Zoals zij zelf Rusland geestelijk wil beheersen, zo wil Amerika er de politieke macht van de daar heersende klasse te eigen bate ondermijnen. De grootste economisch-militaire macht en de grootste ideologische macht reiken elkaar zo de hand om samen de strijd aan te binden, om samen te winnen.

Er loopt een gerucht, dat na het overlijden van den tegenwoordigen paus een Amerikaanse kardinaal zijn opvolger zou worden. Of dit juist is of niet doet er weinig toe. Of een nieuwe paus nu, der traditie getrouw, een Italiaan is of een Hollander of een Chinees of wat dan ook, hij zal een zeer waardevolle bondgenoot voor de „Westelijke” kapitalisten zijn.

Dit is de positie, welke de kerk tegenover Rusland inneemt. Dat zij haar aanhangers door allerlei beschuldigingen voor deze staat bang probeert te maken, dat zij de vertegenwoordigers van deze staat in het eigen land (de C.P.N.) bestrijdt, is een gevolg hiervan. Het heeft weinig zin om de mensen op te wekken tot strijd tegen een systeem, dat in wezen vah net eigene niet veel verschilt. Daarom gaat men ideologische verschillen construeren, den tegenstander als den baarlijken duivel afschilderen om een angststemming te kweken, welke heel goed kan worden benut, wanneer straks de strijd losbrandt.

Wij zullen in een slotartikel de verhouding van de kerk tot het „werkelijke” communisme moeten onderzoeken.

industrie voorzien, kan ze meepraten op internationale conferenties, kan ze eisen stellen b.v. op haar aandeel in de Duitse buit. De Westerse democratieën moeten vertrouwen hebben in de bruikbaarheid van hun bondgenoot. Een groot deviezenfonds schept de machtspositie, die dat vertrouwen kan opwekken.

Het is „Holland's Glorie” van onze tijd, waarvoor de arbeiders worden opgeroepen, de buikriem vaster toe te halen en de laatste krachten te geven.

Er kan geen twijfel over bestaan, waarheen deze Glorie leidt, namelijk meegesleurd te worden in de internationale machtsstrijd, die eindigt in een verwoesting, die ons voorstellingsvermogen nog te boven gaat.

Dieven in de Nacht.

„Dieven in de nacht” is de titel van een boek van Arthur Koestler, dat de geschiedenis van de Joodse kolonisatie in Palestina tot 1939 beschrijft. We zullen over dat boek meer schrijven, maar dit keer volstaan we met slechts een speciale kant er van te belichten, omdat we van mening zijn, dat juist dit ons revolutionaire arbeiders, heel veel te zeggen heeft.

Hij noemt zijn werk de kroniek van een experiment. Dit experiment bestaat uit de poging om communistische beginselen te verwezenlijken in een kapitalistische maatschappij. Het is echter het tragische van al dergelijke proefnemingen, dat deze eenzame en verlaten posten van dappere en doelbewuste jonge mensen niet opgewassen zijn tegen de imperialistische belangenpolitiek. Zij zijn, evenals alle arbeiders, ongewild de speelbal van de kapitalistische belangentegstellingen. Wij hebben in ons vorig nummer in het artikel „Spanningen in Palestina” reeds er op gewezen, hoe het terrorisme, uit de natuurlijke drang tot zelfbehoud geboren, zijn wig in de gemeenschappen der jonge kolonisten gedreven heeft.

Wij zijn dan ook niet van mening, dat van dergelijke experimenten uit, het communisme zich over de wereld zal gaan verbreiden. Wel geloven we, dat we van hen iets kunnen leren. Want deze mensen, die in de collectieven in geheel nieuwe verhouding tot de arbeid en tot hun medemensen komen te staan, scheppen nieuwe waarden en vormen oude waarden om tot iets geheel nieuws. Zelf worden zij mee omgevormd en daarom geven zij ons uitzicht op de nieuwe mensen van de toekomstige maatschappij.

Van de grond af hebben zij hun kolonie moeten opbouwen en alles wat zij opgebouwd hebben, of het nu een koeienstal of een timmermanswerkplaats is, is van de gehele gemeenschap en ieder heeft er evenveel zeggenschap over. In gezamenlijke vergaderingen wordt over de aanbouw van een nieuw gebouw of van de aankoop van nieuw vee of gereedschap beshist; ieder heeft gelijke rechten, niet alleen wat het nemen van besluiten betreft, maar ook op zijn aandeel van het product. Iedereen heeft daarentegen ook dezelfde plichten om door zijn arbeid zichzelf geheel te geven aan de gemeenschap. Ieder werk wordt even belangrijk geacht, of het nu de boekhouding van de kolonie betreft, of het hoeden van de schapen, want allen geven hun volle arbeidskracht. Vaak gaan een aantal arbeiders van de kolonie in een fabriek buiten de kolonie werken. Hun loon gaat in de gemeenschapskas, waarin ook de opbrengst komt van de producten, die zij op de markt verkopen. Van dit geld wordt de lening van het Joods Nationaal Fonds terugbetaald.

Het J.N. Fonds koopt n.l. de grond van de Effendi en zorgt voor de meest noodzakelijke inventaris voor de kolonie. De kolonie is verplicht na vijf jaar het voorgeschotene terug te betalen en moet zich dan zelf kunnen bedruipen. Daarom moet de kolonie voor de markt produceren. De producten, die niet door de kolonie zelf worden gebruikt, worden dus tot koopwaar en het geld, dat men ervoor ontvangt wordt behalve voor de terugbetaling aan het Joods Nationaal Fonds, gebruikt voor de inkoop van levensbenodigdheden die de kolonie niet zelf kan produceren. Zo is deze „communistic” gemeenschap toch ingeschakeld in het kapitalistische bedrijfsleven en dat ervaart ze dan ook, zoals b.v. in de crisis van 1929. Hun producten, voornamelijk land- en tuinbouw, brachten toen zo weinig op, dat men nauwelijks te eten had.

Er is echter niemand in de kolonie, die een beter of slechter leven heeft dan de ander. Wat voor werk hij ook verricht, de armoede wordt daar werkelijk gelijkelijk verdeeld. In de verhoudingen tussen de mensen in de gemeenschap speelt het geld geen rol. Privaatbezit bestaat er niet. Ieder krijgt een stel werkklaren en een stel kleren voor de Sabbath, men eet gemeenschappelijk. Is men getrouwd, dan heeft men een kamer voor zichzelf; is men vrijgezel, dan moet men zijn kamer delen. Boeken, muziekinstrumenten worden na gemeenschappelijk besluit aangekocht evenals dit geschiedt met uitgaven voor de uitbreiding van de kolonie.

Toch werkt men niet zonder rekenenheid. Men rekent dan echter niet met de waarde van de munt, maar met de werkdag. Een werkdag is de som van het werk, dat gedaan wordt door een lid in acht uur. Men rekent echter ook met onderhoudsdagen. Dat is de tijd, die besteed wordt aan het werk, dat geen product oplevert, zoals b.v. het koken, wasen, het verzorgen der kinderen enz.

In deze berekening is het tweeslachtige van hun levenswijze duidelijk te zien. Waar zij produceren voor de markt, om dus hun schulden te kunnen afbetalen en aankopen te doen, zijn zij ingeschakeld in het bedrijfsleven van de kapitalistische wereld. Met werk dat voor de gemeenschap verricht wordt, zoals het koken, wasen, bouwen van woonhuizen, vergaderplaatsen, aanleggen van wasgelegenheden enz. opvoeding en onderwijs, dat blijft in hun kring, dat komt dus ten volle aan de gemeenschap ten goede. Indien zij b.v. eigen textiel fabrieken en kleermakerijen hebben, eigen meubelfabrieken, kortom in hun materiële en culturele behoeften steeds beter kunnen voorzien, naar die mate komt afgegeven arbeidskracht in de gemeenschap terug.

Een klein brokje Nieuwe Wereld

groeide in Palestina in de nederzettingen. Hoe lang zullen ze stand kunnen houden tegen de imperialistische machten? We weten het niet. Toch kunnen we van hen leren, om des te beter voorbereid te zijn, als de arbeidersklasse de productie in eigen handen neemt.

De Joodse kolonisten kwamen in de nacht in een zeer donkere nacht. Als dieven? Neen, zij komen niet om hun recht om te leven te stelen, maar te nemen, omdat zij er zich ten volle van bewust zijn, dat zij Mensen zijn.

Ook de arbeiders zullen naar de macht grijpen, als de nacht in de wereld het zwartst is, maar ook zij zullen hun nieuwe wereld niet opbouwen als dieven, maar als fiere individuen, bewust van hun Mens-zijn en levensrecht.

Nelson.

Onlangs meldde de kranten, dat de Engelse regering had besloten om de pensioenen, indertijd toegekend aan de nakomelingen van admiraal Nelson, niet langer uit te keren.

Wie in Londen komt, wordt wel het meest getroffen door de hoge zuil op het Trafalgar plein, met het beeld van Nelson op de top, dat ver boven de gehele stad uitsteekt. Zo hoog heeft Engeland geen van zijn koningen ooit verheven. Maar er was reden toe. Doordat Nelson in de oorlog tegen Napoleon, in de slag bij Trafalgar de Franse zeemacht, de enige ernstige konkurent, voor goed vernietigde, was de Engelse bourgeoisie onbestreden meester op alle wereldzeeën. En daardoor vloeiden haar, de gehele 19de eeuw door, van alle zijden, uit handel, uit industrie, uit koloniën, de schatten der aarde in een eindeloze stroom toe. Geen wonder dat de dankbare bourgeoisie („het dankbare volk” zeggen de geschiedenisboekjes) hem niet alleen deze erezuil stichtte, maar ook hem en zijn nageslacht met vorstelijke pensioenen beloofde.

Nu is dat uit. De wereldmacht van de Engelse bourgeoisie, die in de eerste wereldoorlog al een knauw had gekregen, is door de tweede wereldoorlog geheel ondermijnd. Haar kapitaalcracht is weg; Engeland (zo zegt Het Parool) gaat onder in steeds voortgaande verarming; met moeite kan het nog met een rest van het prestige meespreken in de wereldpolitiek, maar men ziet het afzakken tot een tweederangs mogendheid. (zo iets als Zweden, zegt men in Engeland zelf). Het is uit met de grote winsten, door uitbuiting van de gehele wereld verkregen. De vruchten van Nelson's overwinningen zijn al geplukt; er is niets meer uit te halen. De opheffing van de pensioenen voor zijn nageslacht is een symbolische uitdrukking van het feit, dat de Engelse bourgeoisie als wereldmacht heeft afgedaan. Dus ook Nelson.

rakend zijn, lijkt hen de aangewezen politiek. Maar dat kost deviezen, voor 1947 alleen een negen honderd miljoen gulden!

Niet minder belangrijk is voor het Nederlandse kapitaal de opbouw van een levenskrachtige industrie, die in staat is op de wereldmarkt te concurreren. In Het Handelsblad van 11 April lezen we, dat de Hollandse Kunstzijde Industrie gaat uitbreiden. De opzet van de uitbreidingen, is, de uitvoer op te voeren en zeer dunne garens te vervaardigen met het oog op de buitenlandse concurrentie, b.v. de Nylon-kous. In diezelfde courant lezen we, dat De Smit & Co.'s Transformatorenfabriek, 6 pct. dividend uitkeert en dat ook zij gaat uitbreiden. Oa,

zal een afzonderlijk gebouw voor elektrische ovens gaan verrijzen. In de Draad- en Transformatorenfabriek moeten oude machines door nieuwe worden vervangen. Dit is maar een greep uit vele voorbeelden.

Het is niet alleen de goedkope arbeidskracht, die de bezittende klasse in staat stelt winsten te maken; alleen de modernste fabrieken, gecombineerd met goedkope en gewillige arbeiders, tellen in de moderne kapitalistische wereld mee. Zo toegerust kan de bezittende klasse meedoen in de strijd om de afzetmarkten en kan ze het deviezenfonds vergroten, wat haar weer in staat stelt een modern leger-apparaat uit te rusten. Van een modern leger en vloot en een moderne

Wij moeten het zelf doen.

Hoe vaak reeds zouden bovenstaande woorden in ons weekblad zijn afgedrukt? Hoe vaak zullen zij nog moeten worden herhaald? Zal het niet eentonig worden, altijd weer op datzelfde aanbeeld te slaan?

Ongetwijfeld zou het eentonig worden, wanneer hier sprake was van een uitsluitend in de studeerkamer gewonnen vertuiging, die op deze wijze als slagzin en niet meer dan dat, onder onze mede-arbeiders zou moeten worden uitgedragen.

De arbeidersbeweging, de klassenstrijd, is echter niet een bedenksel uit de studeerkamer, al vereist die strijd telkens weer nieuwe studie. De klassenstrijd ontstaat uit de productieverhoudingen. Anders gezegd, de sociale verhoudingen, de klasseverhoudingen richten zich naar wat, hoe en onder welke verhoudingen wordt geproduceerd. De laatste oorzaken van alle maatschappelijke veranderingen en politieke omwentelingen moeten niet worden gezocht in de hoofden der mensen, niet in hun toenemend inzicht in de eeuwige waarheid en gerechtigheid, maar in de veranderingen der productie en ruilwijze.

Ze moeten niet worden gezocht in de filosofie, maar in de economie van het betrokken tijdvak.

Iets van dit laatste is een aanhaling uit een bekend geschrift van Friedrich Engels. Als wij nu nog opmerken, dat dit geschrift de titel draagt: De ontwikkeling van het Socialisme, van Utopie tot Wetenschap, dan zal het duidelijk zijn, dat wij zeker niet bedoelen te zeggen, dat studie, het vormen van een wetenschappelijk inzicht omtrent het wezen en de structuurveranderingen van het kapitalisme, overbodig werk is. Integendeel, het gehele wezen van onze bond bewijst, dat wij voor de arbeidersklasse, niets noodzakelijker vinden, dan juist in deze tijd, dat het kapitalisme zoveel nieuwe aspecten te zien geeft, dit kapitalisme opnieuw te onderzoeken en eigen posities opnieuw in beoordeling te nemen.

Maar-socialistisch inzicht en socialistische klassenstrijd dienen hand in hand te gaan.

Evenmin als in het jonge kapitalisme, toen uit de aard van de omstandigheden het voortdurend slaan op het aanbeeld van „Organisatie van de arbeidersklasse”, organisatie in vakverenigingen en politieke partijen, niet eentonig en vervelend kon worden, zolang dit beantwoordde aan de werkelijke klassebelangen van het proletariaat en integendeel de maatschappelijke toestanden voortdurend opnieuw deze gedachte van klasseorganisatie aan de orde stelde, evenmin zal dit het geval zijn voor de nu door ons uitgedragen gedachte: De arbeiders moeten het zelf doen.

Want leer en werkelijkheid, theorie en praktijk, gedachte en daad, zullen op dit

punt in de komende tijden steeds meer en krachtiger hand in hand gaan.

De nieuwe organisatie van de strijdende arbeiders groeit uit nieuwe verhoudingen. Verhoudingen waarbij de oude bestaande organisaties al opgenomen zijn of worden in de plan-economie van het kapitalisme. En juist omdat dit kapitalisme er voortdurend op uit moet zijn, alles in zijn systeem in te schakelen, als het kan ook telkens nieuw ontstane strijdorganen van de arbeidersklasse, daarom zal de arbeidersklasse in theorie en praktijk moeten leren, dat haar nieuwe organen alleen waarde hebben, als eigen en zelfstandige klasseorganen, tegen die van de bezittende klasse.

Zo wordt de slagzin: de arbeiders moeten het zelf doen, de korte samenvatting van het aller-, allereerst noodzakelijke in de komende periode. Over het hoe van de strijd, spreken wij vandaag niet.

Vandaag, en in de komende weken, willen wij ook eens in het bijzonder spreken tot onze naaste kameraden, in het bijzonder tot de lezers van Spartacus.

Inderdaad, wij zijn een jonge, ja nog een zwakke beweging. Wij zijn als het ware een kleine kern in de klasse, die begrepen heeft, dat het op de oude manier niet meer gaat, dat de wereld verandert.

Tegen een traditie van tientallen jaren, die werd ingezet toen het reformisme zijn eerste stappen binnen de arbeidersbeweging deed, tegen de traditionele opvatting van een socialisme onder de politieke en economische leiding van de staat, beheerst door socialistische partijen, moet de arbeidersklasse leren, door inzicht en ervaring, dat zij zelf meester moet worden van de productiemiddelen, zelf alle macht in handen moet nemen.

Dit inzicht te bevorderen is onze opgaaf. Bijna twee jaren hebben wij met onze krant die gedachte uitgedragen. Wij hebben soms een wankel bestaan als kleine propaganda-organisatie gehad. De nu lopende actie voor versterking van onze financiën onder de naam: Troef Alledem, stelt dit nog eens in het licht. Wij mogen over het verloop van die actie niet bepaald ontevreden zijn. Duidelijk bevestigt zij, wat wij trouwens zelf wel wisten, dat rond Spartacus een kring van sympathiserenden staat. Het

betreft hier de begrepen noodzakelijkheid dat Spartacus blijft verschijnen.

Maar hoe belangrijk het ook is, dat wij zelf regelmatig door onze krant op de hoogte worden gehouden van datgene, wat zich over en met de arbeidersklasse afspeelt, het is toch niet iets waarmede we dan verder tevreden kunnen zijn. Ook wij zijn, op onze wijze, strijdorgaan van de arbeidersklasse. En man voor man en vrouw voor vrouw zijn we leden van de arbeidersklasse. Aan het bewustwordingsproces dienen we allen mede te doen, niet voor onszelf, maar in het belang van onze klasse. Onze overtuiging moet zijn een levende overtuiging, die we overal, dag in dag uit de wereld in dragen. Wie onze opvattingen deelt, moet daarvoor ook getuigen. Wie meent, dat de Spartacus-gedachte in een gedrukte krant moeten verschijnen, die moet ook helpen die krant onder de arbeiders te brengen. Wie meent, dat de propaganda voor een strijdbaar eenheid van de arbeiders in de bedrijven noodzakelijk is, die moet ook mee willen werken aan het vormen van propagandakernen in die bedrijven. We zullen dit alles met elkaar zelf moeten doen.

Nodig wordt het samentrekken van

krachten om ons woord krachtiger uit te dragen. Wij Spartacisten willen, met al die kameraden, die onze inzichten delen, een propagandistisch strijdorganisme vormen.

Men begrijpe ons goed. Wij kunnen zeker niet alles tegelijk aanvatten. Maar met aller hulp kunnen we veel meer, dan tot nu toe.

Drie dingen houden ons daarbij op het ogenblik in het bijzonder bezig.

Het aantal abonnees moet met aller hulp en regelmatig worden opgevoerd.

Veel meer dan tot nu toe, moet aan de bedrijven en op drukke punten met Spartacus worden gecolporteed.

In alle bedrijven moeten de kameraden, die onze opvattingen delen, werkzaam zijn aan de vorming van revolutionaire bedrijfskernen.

Over de uitvoering van deze punten komt onze Organisatiekern binnenkort met nadere plannen.

Daarin zullen voorstellen zijn begrepen om in verschillende plaatsen en voor verschillende streken week-end bijeenkomsten te beleggen. Op die bijeenkomsten, waarvoor al onze lezers en sympathiserenden zullen worden uitgenodigd, zullen voornamelijk twee punten de

hoofdaandacht hebben. Allereerst de vraag: Hoe brengen wij onze opvattingen op breder basis tot de arbeiders. En ten tweede: De geest van Spartacus in het bedrijfsleven.

Niemand hoeft echter te wachten. Voor ons allen geldt:

Wij moeten het zelf doen!

WAT ONS OPVIEL.

Het volgende bericht in „Het Vrije Volk” trok wel onze bijzondere aandacht.

„Met het oog op onze benarde deviezenpositie is, naar wij vernemen, een order voor veertig militaire vliegtuigen, die in Amerika was geplaatst, geannuleerd. Een bij de Fokkerfabriek geplaatste order is eveneens geannuleerd.

De levering van de vier en een half miljoen scheermesjes, gevraagd door den Indischen kwartiermeestergeneraal, zal niet gegund worden, noch aan een Apeldoornse fabriek, die aangeboden had de mesjes te leveren, doch een te hoge offerte had ingediend, noch aan een buitenlandse firma.”

Er zijn nog altijd arbeiders die menen, dat het met die „benarde deviezenpositie” zo'n vaart niet loopt. Maar bovenstaand bericht zal hen er nu wel van overtuigd hebben, dat de aangekondigde versobering en het beroep op hen, harder te werken, niet voor niets zijn geweest. Dus kameraden, aan de slag. Stel je voor, dat er nog meer legerorders afgesteld moeten worden. De ramp zou niet te overzien zijn.

Oud-Minister Schermerhorn houdt woord.

In een hoofdartikel meent de redactie van „Het Vrije Volk” de aandacht van de arbeiders te moeten trekken voor de van hogerhand vastgestelde berekening, dat alle Nederlandse gezinnen dooreen genomen een schuld van rond zes honderd gulden aan het buitenland hebben en dat alleen nog maar voor het jaar 1947.....

Is dat nu de vermaarde verdeling van de armoede, waar oud-minister Schermerhorn zo mee heeft geschermd? Dan heeft de man toch woord gehouden. En als we allen hard werken dan zal later — een datum kon hij natuurlijk niet noemen — ook de rijkdom worden verdeeld.

Als we dan een natie zijn, die geen schulden meer heeft, en geld aan het buitenland leent, zal op diezelfde manier worden uitgerekend, hoeveel honderd gulden per hoofd we te vorderen hebben. — Wat zullen we ons rijk en gelukkig voelen.

Van Heide-Maatschappij tot D.U.W.

de, en ook het „rijke” Nederland aantastte, werden duizenden arbeiders uit fabrieken en werkplaatsen ontslagen. In de grote steden van ons land kreeg men de beruchte stempellokalen en de misère van het werklozen-bestaan nam een aanvang. Deze duizenden, die in het productieproces geen bestaan meer konden vinden, ontmoetten elkaar dagelijks aan deze stempelbureaus, bespraken hun toestand en werden zich meer en meer bewust van het feit, dat zij het slachtoffer waren geworden van het kapitalistische systeem. Zo werden deze stempellokalen kweekplaatsen van verzet en opstandigheid.

Dit ontladde zich dan ook in een korte, maar felle opstand in de Jordaan, in Amsterdam, na afkondiging van een steunverlaging door de toenmalige regering Colijn (1934).

Deze opstand werd in bloed gesmoord, maar was gerede aanleiding voor de regering naar middelen te zoeken, die onrust in te dammen en af te leiden.

En zij vond het middel in de werkverschaffing.

De bureaux en arbeidsbeurzen werden ingeschakeld, het ambtenarencorps, toenmaals ook gedeeltelijk werkloos, werd uitgebreid, kaartsysteem aangelegd en de oproepen thuis gestuurd.

En zo kwamen wij terecht bij de grote regeringsfirma de N.V. Heide Maatschappij.

De arbeiders werden verspreid en on-

dergebracht in snel opgerichte kampen en het verzet was tijdelijk gebroken. De rust keerde terug, maar de ontevredenheid bleef, als een smelend vuur, branden. Mijn eerste oproep, die ik via de Amsterdamse Arbeidsbeurs kreeg, verplaatste mij naar de provincie Groningen, waar ik aanschouwelijk onderwijs zou krijgen in het werk der grondwinning op de Groningse Wadden.

Na 6 uur sporen, in een voor ons bestemde werklidcentrein, gingen wij, over de hoofdstad Groningen, door naar het dorpje Ulrum. Vandaar per autobus naar de Westpolder, waar ons kampeven zou beginnen. In een soort barak werden wij in groepen van 8 man per kamer ingedeeld. Tegen de middag, na onze aankomst, werden wij van scheppen en laarzen voorzien en kwamen de werkbazen hun ploegen indelen. 's Morgens om 7 uur verzamelden wij ons bij de ingang van het kamp, waar de bazen ons opwachten. Wij kregen enkele aanwijzingen, waarna wij op weg gingen.

Na een wandeling van ongeveer 1½ uur passeerden wij de laatste afdekking en tuurden in een oneindigheid van slijk en water.

Reeds vermoeid door het lopen, moesten wij nog enkele honderden meters over de drassige bodem van het wad waden. Ver verwijderd van het land, tussen water en lucht, vingen wij onze ongewone en zware arbeid aan. Wij graafden greppels en sloten, sjouwden

DE ARBEIDSKRACHT.

De kapitalist, die wil produceren moet beginnen met het kopen van machines. Er zullen wel bijna geen producten in onze moderne samenleving zijn, die niet machinaal gemaakt worden en verreweg de meeste producten zijn het resultaat van verschillende industrieën.

Aan de machines moet hij toevoegen: grondstoffen en bij bedrijven, zoals het mijnbedrijf, is de ongedolven steenkool de te verwerken grondstof, terwijl hier het eindproduct weer als grondstof dient voor vele andere industrieën. Het eindproduct van de ene industrie kan dus als grondstof dienen voor een andere industrie.

Maar deze twee dode elementen moeten tot leven worden gewekt door het vuur van de menselijke arbeid. Hoe eenvoudig de handgrepen ook mogen zijn, de menselijke spieren, zenuwen, het denken, moeten er aan te pas komen, wil het resultaat een product zijn. Zonder de menselijke arbeid geen productie.

Ondernemer werknemer

$$\begin{array}{c} \text{Mach.} + \text{grondst.} + \text{arbeid} = \text{prod.} \\ 100 \quad + \quad 100 = 300 \end{array}$$

Dit schema kan dienen als de samenvatting van een bedrijf, van alle bedrijven van één land, of van de wereld. De cijfers kunnen duizenden zijn, ze kunnen miljoenen of miljarden zijn. Zoals wij weten bestaat iedere productie-eenheid, iedere fabriek, — cel van het economisch leven —, uit de bekende drie factoren: Machines, grondstoffen en arbeid. Door deze samen te voegen is het resultaat een product. Indien de ondernemer de machines en grondstoffen op de markt koopt voor 100 en hij koopt de „arbeid“ ook voor 100, dan bemerkt hij, wat hij van te voren wel wist, dat zijn product op de markt 300 opbrengt.

Het is een lange strijdvaard geweest, waar deze extra 100 eigenlijk wel vandaan kwam. Een gebruikelijke verkla-

ring is en was, dat de fabrikant eenvoudig op zijn artikelen, die hij produceerde, die hem dus aan materiaal en arbeid 200 gekost hadden 100 oplegde, al naar zijn handigheid meer of minder b.v. 90 of 110 enz. De redenering wordt gemakkelijk weerlegd, door erop te wijzen, dat hij alleen iets „op kan leggen“, wanneer hij arbeid aan de materialen toevoegt, want zonder deze laatste zou hij onmogelijk meer kunnen maken. Biedt hij zijn machines en grondstoffen weer te koop aan, dan krijgt hij er op zijn best weer het zelfde terug, n.l. 100. De honderd, die hij dus meer ontvangt, moet vrkregen worden door het toevoegen van de arbeid aan de twee andere factoren, aan de machines en de grondstoffen.

Nu zou het kunnen schijnen, dat deze arbeid dus eigenlijk twee honderd waard is en er dus 100 voor betaald werd. Dit is echter niet zo. Wanneer de werknemer, de arbeider zich naar de fabriek begeeft om werk en hij meent, dat hij arbeid gaat leveren voor een vergoeding, voor loon, dan is dat juist. Indien hij echter meent, dat hij arbeid te koop aanbiedt, dan vergist hij zich. Het lijkt wel zo, maar het is niet zo. Nemen wij een fabrikant of een dlijke personeelchef. Hij zou de arbeider die meende, dat hij arbeid te koop aanbod, de volgende vraag kunnen stellen: „Laat me je waar eens zien.“

De arbeider wil de fabriek inlopen, zijn jas uittrekken, om zijn hand aan de handle van een schaf of fraisbank te slaan; maar hier weerhoudt hem de patroon: „pardon, beste vriend, dat is mijn domein, daar heb je niets te maken.“ De arbeider staat enigszins onthutst en ziet zijn toekomstige „meester niet-begrijpend aan. Maar deze olijkerd heeft zich uit Marx precies laten voorlezen, wat hij gebruiken kan. „Ik zal het je zeggen, wat je te koop hebt is niet je arbeid, maar je arbeidskracht; en nog

meer, daarvoor wil ik je precies geven wat ze waard is, niet meer, maar ook niet minder.“

Er zijn n.l. van die oproerkraaiers die zeggen, dat wij ondernemers, de arbeiders bestelen; niets is minder waar. Je krijgt precies, wat je arbeidskracht waard is, want ik wil je niet te kort doen. Denk er maar eens over na. I heb het zelf in jullie Marx gelezen. „De „zelf“ zullen wij hem maar niet kwalij nemen. De arbeider verveelt dit gespre allang. Hij wenst aan de slag te gaan. Hij wenst te verdienen en die praatjes.

Intussen, al zijn het in de mond van den ondernemer, den kapitalist, praatje om de arbeiders te overbluffen, het is juist dat de arbeider niets anders hee dan zijn arbeidskracht om te koop aa te bieden. Zijn arbeidskracht is de moge lijkheid tot arbeiden, niet de arbeid zelf. De mogelijkheid om te arbeiden, daa heeft de ondernemer de sleutels van. Want hij heeft de werktuigen, de machines en de grondstoffen. In de middel eeuwen was de gildemeester baas ove zijn arbeidskracht, hij kon ze naar be lieven in arbeid omzetten, want hij wa baas over zijn werktuigen. De arbeide echter is geen baas over zijn eigen arbeid; de middelen om te arbeiden, d machines, zijn in het bezit van andere en hij zit met zijn arbeidskracht opge scheept. Voor zichzelf kan hij ze nie ten nutte maken, daarvoor is hij al hankelijk van den bezitter, den beheerde der productiemiddelen, daardoor de heer ser in de fabriek is. Maar wat zei da heer nog meer, hij wou hem niets te kort doen en niet bestelen. Dat kan hi toch niet geloven. Wordt alles niet door zijn handen gemaakt, is alles niet he resultaat van zijn arbeid, van het een voudigste rogebrood tot de schitterend ste diamanten? Dat kan niet waar zijn de kerel kletst. Natuurlijk de kerel klet ste, omdat hij slechts een gedeelte van de waarheid debiteerde. Maar dat de arbeider een juist equivalent, een even waardige hoeveelheid van iets anders krijgt, in ruil, voor zijn arbeidskracht is toch waar. Maar daarover in ons vol gend nummer.

bij De Jong & v. Dam is daar voorwaar de voor. De eenheidsgedachte is er, ze is nog jong. Bewaar deze eenheid.

Gij hebt spontaan besloten... gij hebt geen advies gevraagd van welke vakbond dan ook, geen enkel politiek belang der vakbonden heeft voor U een punt van overweging kunnen zijn.

Welnu kameraden, vormt een comité der bedrijfsarbeiders zelf, ongeacht hoe gij georganiseerd zijt. Laat niet toe, dat gij straks, ieder in zijn eigen vakbondsvergadering, gescheiden van elkaar dus, een beslissing wordt opgedrongen.

Kameraden! Volhouden, en solidair zijn, een eigen comité, bedrijfscomité kiezen, en u tenslotte niet laten verdelen. Ziedaar het advies, dat Spartacus U heeft te geven.

N.V.V. democratie.

Ben Traven beschrijft in zijn boek „Regering“ de verkiezing van de „Jefe“ (president) van enige Indiaanse stammen in Mexico. De nieuwgekozen wordt met afgestroopte broek op een stoel met een groot gat in de zitting geplaatst. Onder de stoel staat een pot met gloeiende houtskool die door iemand van een andere stam wordt aangeblazen. Dit wordt gedaan om de „Jefe“ duidelijk te maken, dat hij op tijd (na een jaar) moet aftreden om een ander zijn plaats te doen innemen. Zou dit middel, vraagt Ben Traven, ook toegepast kunnen worden bij Europeese vakbondsbestuurders? We ontleenen aan „de Vakbeweging“ 2e helft Mrt. 1947:

Niet Democratisch?

„Nu de Hoofdbesturen der bij het N.V.V. aangesloten vakbonden met overweldigende meerderheid van stemmen besluiten hebben, de fusieonderhandelingen af te breken, beweert men van E.V.C. kant, natuurlijk aangevoerd door „De Waarheid“, dat deze beslissing ondemocratisch is, omdat de leden van het N.V.V. er niet in gekend zijn. Dat is het toppunt. Men leze eens, hoe in de E.V.C. de beslissingen „er door gedrukt“ worden en hoe daar hele afdelingsbesturen, die het met de leiding oneens zijn, of die alleen maar niet-communist zijn, er uit gedrukt worden.“

Het N.V.V. met zijn ruim 300.000 leden telt ongeveer 3000 vakbondsafdelingen in het hele land, verdeeld over 28 bonden. Het zou tienduizenden gulden aan reiskosten, aan werkverzuim, aan zaalhuur en aan drukwerk gekost hebben, wanneer v... al die afdelingen over de fusie hadden willen laten beslissen. Het zou bovendien maanden geduurd hebben. In dien tussentijd zou de E.V.C. prachtig hebben kunnen doorgaan met stoken. Wanneer het nu beslist nodig geweest zou zijn, dan hadden wij het risico moeten lopen en de kosten moeten maken, al kunnen wij het geld op het ogenblik vooral, veel beter gebruiken in onze vakbeweging. Maar het was niet nodig. Want door talloze vergade-

ringen met leden, met personen, met vertrouwensmannen, met bondsraden, met afdelingsbestuurders enz., enz., wisten de hoofdbesturen met volstrekte zekerheid, hoe de overweldigende meerderheid der N.V.V.-leden langzamerhand over de fusie was gaan denken. De besturen zijn in onze organisaties de in volle vrijheid gekozen vertrouwensmannen van de leden. Zij kunnen voor elke bestuursdaad ter verantwoording geroepen worden. Maar zij hebben in spoedeisende gevallen dan ook het recht beslissingen te nemen. In dit geval waren zij er bovendien zeker van, dat zij een besluit namen overeenkomstig de wil van de grote meerderheid der leden. De vergaderingen, die na het besluit gehouden werden met leden of kader, hebben trouwens bevestigd, dat dit zo is. Onze mensen zijn opgelucht, dat er nu een einde gekomen is aan de onduidelijke en onduidelzinnige toestand, hozeer zij het ook betreuren, dat de politieke drijvers in de E.V.C. de fusie onmogelijk hebben gemaakt.“

Toen we bovenstaand berichtje in het N.V.V. orgaan lazen, voelden we ons, evenals de N.V.V.-leden, erg opgelucht. Immers, na twee voor de democratie gevoerde wereldoorlogen, wisten we niet aan welke soort democratie we de voorkeur moesten geven. Allerlei regimens dienen zich als democratisch aan en eigenlijk voelden we tot nu toe het meest voor de C.P.N.-democratie. In Rusland is de verkiezing immers een nationale feestdag. Kosten noch moeite worden door de hoofdbestuurders gespaard om de arbeiders een prettige dag te bezorgen. Deze stemmen dan vol vreugde op de zittende Hoofdbestuurders en iedereen is in zijn sas.

De N.V.V. manier echter opent voor ons zo verarmde land wijde vergezichten. Geen onkosten meer en geen moeite om de uitslag in de gewenste richting te leiden. De gezamenlijke besturen beslissen met overweldigende meerderheid en de zaak is in de bus. Deze methode bevordert in hoge mate de zetelvastheid, want zodoende krijgen de gegadigden

voor H.B. plaatsen niet de kans om te stoken en blijven de zittende H.B.-ers rustig zitten. Misschien kan wel met overweldigende meerderheid aangenomen worden, om de H.B. plaatsen erfelijk te maken, we zijn toch voor de monarchie, dus vooruit maar.

Natuurlijk moeten de gezamenlijke H.B.-ers met volstrekte zekerheid weten wat de mening en de wil van de leden is, anders is aan de eis van de democratie niet voldaan. Neen, kom nu niet met dat smoesje dat de Duces en Fuehrers en Caudillos ook altijd met volstrekte zekerheid weten wat hun onderdanen willen en daarna doen, en dat deze Hoofdbestuurders die mening ook kregen door talloze vergaderingen te houden met hun Gauleiters, Scharfuehrers en Mitglieren. Want de N.V.V.-bestuurders zijn de in volle vrijheid gekozen vertrouwensmannen van de leden. (Je zult ze de kost geven die benoemd worden, terwijl ten hoogste 1 pct. van de leden de man kent). We verwachten binnenkort een van de beroemde N.V.V. resoluties in de volgende vorm:

Het N.V.V. in Hoofdbesturenvergadering bijeen.

Overwegende dat aan verkiezingen van allerlei aard grote kosten verbonden zijn. Stelt vast dat de zittende H.B.-ers niet volstrekte zekerheid weten wat de Nederlanders willen.

Besluit er voor te ijveren dat in ons land geen verkiezingen meer worden gehouden, behalve door de gezamenlijke H.B.-ers zelf.

Opdat lieden die ook H.B.-lid willen worden de kans niet zullen krijgen door hun gestook ook H.B.-lid te worden en er ongewenste beslissingen door zouden kunnen drukken. Gaat over tot de wanorde van de dag.

Werft

nieuwe abonne's
voor „Spartacus“

Spartacus en de actie in de bedrijven.

Door onze kameraden in het Oosten van het land werd het onderstaande manifest verspreid.

Werkers bij De Jong & Van Dam!

Zoals op meerdere tekstfabrieken reeds eerder gebeurde, komt ook bij De Jong & v. Dam het vrouwelijk personeel in conflict met den werkgever. Het verzet tegen den werkgever is zo spontaan, zo zelfstandig, dat van grote eensgezindheid gesproken kan worden. Dit vrouwelijk personeel wil niet het grootste deel voor haar rekening nemen, van de armoede, die volgens de Ned. Economen

gelijk opgedeeld zou worden. Zolang de bezitters in grote luxe auto's rijden, zolang zij baden in weelde, is het stakende personeel bij De Jong & v. Dam niet van plan armoede te lijden. Het stakende personeel bij De Jong & v. Dam wenst zeker niet zo veel te verdienen als in andere bedrijven.

Zo gauw de heren ondernemers op fietsen met „fout“-banden rijden en de bestaansmogelijkheden voor hen, net als voor ons zijn, alleen dan pas krijgen wij de indruk, dat er geofferd moet worden voor het herstel. Zoals de zaak nu echter ligt, rust alle verantwoording van het conflict bij De Jong & v. Dam.

Kameraden, het zal U duidelijk zijn, dat deze zaak verdiend heeft gewonnen te worden. Solidariteit van alle werkers

PHILANTROPIE.

Naar aanleiding van een toneelopvoering, door een plaatselijke toneelgroep, ergens in Nederland voor de Stichting 1940—1945, waarvan de opbrengst geheel ten goede kwam aan oorlogsverminkten, ontvingen wij het volgende schrijven.

Het is een feit, dat de gevoelsaandoeningen van den mens sneller geprikkeld worden, dan die van het nuchtere verstand. Men neigt in het algemeen gemakkelijker naar het sentimentele, dan dat men werkelijk radicale pogingen aan-

wendt, die een zaak tot oplossing zouden kunnen brengen.

Multatuli zegt ergens terecht: Kunt gij een gebouw oprichten, daar waar gij een bouwval vindt, zonder de ruïne geheel en al weg te breken?

Oorlogsverminkten zijn niet het gevolg van natuurrampen, zoals aardbevingen, overstromingen. Zij worden veroorzaakt door een instelling, door den mens zelf in het leven geroepen. En deze instelling, een uitvloeisel van ons kapitalistisch stelsel, is niet op te heffen door uitvoeringen, met een liefdadige inslag. Dergelijke middelen zijn slechts pleisters op de ontzettende wonden, maar bestendigen

de oorzaak van al dat leed. Ja, in zekeren zin, bevorderen ze de instandhouding van het militarisme.

Als een der uitwassen van het huidige stelsel, zal dit pas verdwijnen, als de arbeiders hebben leren inzien, dat ze zelf de productie in handen moeten nemen. Dan zullen zij zelf bepalen waarvoor zij de productie-middelen zullen gebruiken. Dan zullen er geen wapens meer gesmeed, geen oorlog meer gevoerd worden. Dan zijn er ook geen oorlogsverminkten meer en kunnen toneelgezelschappen, als hierboven genoemd, hun talenten op andere, betere wijze ten algemene nutte aanwenden.

Taak en wezen van de partij.

Slot.

38. Het praktisch ingrijpen van de partij in de klassenstrijd is niet het minst belangrijke deel van haar taak. Stellig kan zij slechts ingrijpen als deel van de klasse en niet in tegenstelling tot haar, stellig kan haar optreden slechts dienen voor de verdieping en de uitbreiding van het machtsgebied van de raden-democratie, niet om de functies aan de arbeiders te onttrekken. Het laatste zou vloeken met haar gehele opvatting, haar gehele structuur, met de praktijk van haar gehele propaganda en haar optreden van iedere dag. Maar waar de arbeiders aarzelen bepaalde maatregelen tot uitvoering te brengen, kunnen de leden van de partij, als revolutionaire bedrijfs-leiders, het initiatief nemen en zij moeten dit ook doen, wanneer het doorvoeren van deze maatregelen mogelijk en noodzakelijk is. Wanneer de arbeiders het uitbreiden van een actie willen overlaten aan een bondsbestuur, moeten de bewuste communisten het initiatief nemen tot een eigen optreden der arbeiders. Wanneer in een hogere fase van de strijd de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden terugdeinzen voor het vraagstuk van de organisatie van de economie, moeten de bewuste communisten hen niet alleen op deze noodzaak wijzen, maar zij moeten zelf deze vraagstukken in studie nemen en bedrijfsvergaderingen bijeen roepen om hen te bespreken. Zo voltrekt zich hun activiteit in de strijd en als motor van de strijd wanneer deze stokt of op zijpaden dreigt te geraken.

39. Men kan geen andere grens aangeven voor de activiteit van de partij, dan de ene, die haar verbondenheid aan de klasse uitdrukt. Het door eigen initiatief over het dode punt heen helpen van een massa-actie, die voor een bepaalde, te overwinnen moeilijkheid terugdeinst, het vasthouden van de door de massa-actie gelegde verbindingsen, wanneer zij wordt teruggeslagen, dit alles kan behoren tot de taak van de partij. Al deze activiteit heeft echter alleen dan revolutionaire betekenis in de ontwikkeling van de massa-actie, wanneer de partij als deel van de klasse optreedt en door de arbeiders ook als het meest bewuste strijdende deel van de eigen klasse wordt beschouwd en erkend. Voor een verwording van de partij in deze zin, dat zij de door de arbeiders zelf uit te oefenen functies aan deze gaat onttrekken en in eigen handen nemen, bestaat geen andere waarborg dan de verbondenheid aan de klasse en de revolutionaire gezindheid der leden. Wanneer deze band niet bestaat, wanneer de partij een buiten de klasse staand orgaan is, bestaat voor haar geen andere keus dan een zich plaatsen buiten de actie, op defatistische wijze, of een onderwerping van de arbeiders aan haar opgedrongen lei-

ding. Zo kan de partij slechts werkelijk revolutionair zijn, wanneer zij op zodanige wijze in de massa is verankerd, dat haar actie van die van het proletariaat in het algemeen niet is te onderscheiden, behalve in deze zin, dat in haar het bewuste willen, streven en inzicht van de arbeidersklasse is gekristalliseerd.

40. De nieuwe taak van de partij in de massabeweging, de nieuwe opvatting aangaande het doel van deze beweging, bepaakt ook de structuur van de nieuwe partij. Haar leden moeten zijn zelfstandige werkers, met eigen inzicht en oordeel. Gebonden aan de algemene en principiële opvattingen van de partij, die tevens hun eigen opvattingen zijn, moeten zij deze onder alle omstandigheden verdedigen en doorvoeren. Zij kennen niet de kadaverdiscipline van de willoze onderwerping aan besluiten; zij kennen slechts het gehoorzamen uit innerlijke overtuiging, die voortkomt uit de principiële opvatting en bij een organisatorisch conflict geeft deze overtuiging de doorslag. Maar dergelijke conflicten zullen zeldzaam zijn, daar ook de organisatorische besluiten slechts uitdrukking zijn van de principiële overtuiging der leden en van hun bereidheid en wil deze overtuiging in concrete vormen te verwezenlijken. Actief nemen de leden deel aan de verdieping van het inzicht, dat niet slechts geschiedt door theoretische studie, maar ook en vooral door het voortdurend meestrijden in de klassebewegingen van het proletariaat. In werkelijkheid zijn deze beide elementen van bewustwording onverbrekkelijk aan elkaar verbonden, want de in de strijd opgedane ervaring kan slechts werkelijk dienstbaar worden gemaakt door de verbinding met het theoretisch inzicht, terwijl anderzijds de theoretische studie slechts door de praktijk van de klassenstrijd kan worden bevrucht. Ieder partijlid heeft dus de plicht actief aan de klassenstrijd deel te nemen en daarnaast heeft het de even belangrijke plicht tot theoretische scholing. Slechts de verbinding van deze beide elementen van bewustwording en strijd maakt hem tot een volwaardig lid der communistische partij.

41. Deze zelf-activiteit der leden, deze algemene scholing, dit bewust deel-nemen aan de strijd der arbeiders maakt ieder ontstaan van een partij-bureaucratie onmogelijk. Langs organisatorische weg zijn daartegen geen afdoende maatregelen te vinden, wanneer deze eigen activiteit en deze scholing bij de leden zou ontbreken, maar dan zou de partij ook niet langer als communistische partij kunnen worden beschouwd. De werkelijk communistische partij, waarvoor de zelf-activiteit van de klasse de dragende gedachte is, de partij, waarbij deze ge-

dachte bij de leden vlees en bloed is geworden, kan geen bureaucratie ontwikkelen. Hiervoor zou nodig zijn de leden hun zelfstandig oordeel en hun eigen activiteit te ontnemen, waartegen hun communist zijn in de volle zin van het woord afdoende waarborg is. Een partij met een communistisch programma kan misschien nog verworden, een partij bestaande uit communisten nooit. Daarom heeft ieder lid de plicht zich tot deze hoogte op te werken, want alleen door aan zichzelf de hoogste eisen te stellen stelt hij de partij in staat zijn historische taak in de strijd der arbeiders te vervullen.

7e Verantwoording Trotz Alledem.

K. T. te Z. f 0.55. W. P. D. te A. f 1.10. J. N. te A. f 2.50. M. S.-D. te A. f 1.05.

Enige oude NAS kameraden te Den H. f 25.—. Lijst 11 f 39.75. Lijst 12 f 24.35. Lijst 13 f 8.—. Lijst 42 f 2.30. Lijst 51 f 1.—. Lijst 63 f 3.—.

Vorige verantwoording f 864.86. Totaal f 973.46.

Spartakusleden uit België 500 frank.

Kameraden, de eerste f 1000.— is er bijna! Zegt jullie dat iets? We moeten het zelf doen, wordt ons telkens voorgehouden. Welnu, dit hebben we dan toch maar zelf gedaan.

En nu naar de tweede duizend. Het kleine beetje, dat nog aan de eerste ontbreekt, tellen we niet eens.

Vooruit, makkers!

In dienst van het Socialisme.

De voorzitter van de A.J.C. heeft onder meer op het Paascongres der A.J.C. een groot aan het Indonesische volk gebracht en gezegd vurig te hopen, dat de overeenkomst van Lingadji het begin zou mogen zijn van een vrij en zelfstandig Indonesisch rijk, waarbij hij verder nog opmerkte:

„In dienst van het Socialisme betrekken wij de wacht voor de jeugd van Nederland en daarbuiten.”

Als we nu ons geheugen raadplegen, zullen we ons nog wel herinneren, dat de socialisten in het parlement, waarmede de A.J.C. sympathiseert, als antwoord op de Amsterdamse proteststaking tegen de uitzending van dienstplichtigen naar Indonesië, zich vóór die verplichte uitzending hebben uitgesproken, nog vóór dat zelfs de grondwetwijziging een feit geworden was.

We zien wel in gedachten onze arbeidersjongens in de Indonesische moerasen de wacht met het geweer betrekken, echter niet in dienst van het socialisme, voor de jeugd van Nederland en daarbuiten, maar vóór het kapitaal en tegen de jeugd van Indonesië.

26 APRIL 1947

PRIJS 15 CENT

7e Jaargang No. 17

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Meidag en klassenstrijd.

Nog jong was het moderne kapitalisme. De groot-industrie was in opkomst.

Trusts en kartels begonnen zich langzaam te vormen. Maar nog waren klein- en middelmatig bedrijf sterk overwegend. Wel groeide in sommige kringen de gedachte, dat bepaalde bedrijfstakken, zoals Posteryn, Spoorwegen, grote stoomvaartondernemingen enz., krachtens hun karakter overheidsbedrijven moesten zijn, maar nog toornde de sociaal-democratie tegen deze opvatting, die alleen een verandering van uitbuiten zou brengen. Het was de tijd, dat Wilhelm Liebknecht, in de strijd tegen Bismarck uitsprak:

„De sociaal-democratie is in wezen revolutionair, het staats-socialisme conservatief. Sociaal-democratie en staats-socialisme zijn onverzoenlijke tegenstellingen.”

Nog jong was het kapitalisme en nog jong was dus de arbeidersklasse. De strijd, die onze klasse te strijden had, en strijden kon, was daardoor van een gans ander karakter dan waarvoor wij thans staan. De strijd werd gevoerd tegen den betrekkelijk vrijen en vaak kleinen ondernemer. De strijd werd gevoerd in jonge geestdrift, gesterkt als de beweging zich voelde door de socialistische wetenschap van het historisch materialisme en de zekerheid van het socialisme. De strijd richtte zich allereerst op verbetering van de levensvoorwaarden van de arbeidersklasse. Zij werd gevoerd tegen den particulieren ondernemer, maar ook op het terrein van de staatspolitiek, om door sociale wetten hetzelfde resultaat te bereiken. De strijd paste volkomen in het raam van die tijd.

Nog jong was dus de arbeidersbeweging toen zij in 1889 besloot op de eerste Meidag van ieder jaar over de gehele wereld te demonstreren voor internationale klassesolidariteit en de strijd tegen de loonslavernij vorm en richting te geven door de eis van een wettelijk vast te stellen 8-urige normale arbeidsdag.

Vele jaren is de Mei-dag geweest een dag van verzet. En ook in Nederland slook uit de groeiende demonstraties het gezang op van de Internationale en het Daarbij komt, dat de nieuwe verhoudingen de arbeidersklasse in een volkomen

geestdrift wekkende: „Een dag zijn we vrij van loonslavernij.”

Vrij zijn van loonslavernij, dat betekende, dat de bewuste arbeider, overal weigerde, die dag de fabriek in te trekken, om zich aan het uitbuitingsproces te onderwerpen.

In prachtige revolutionaire literatuur is de Meidag bezongen en zijn dagen van strijd beschreven. Wanneer we dat alles opnieuw doorlezen, dan is het noodzakelijk ons steeds weer in te denken onder welke omstandigheden en verhoudingen dat alles plaats vond. De ouderen onder ons kunnen zich persoonlijk nog bepaalde beelden van wat zijzelf beleefden voor ogen stellen. Wij herinneren ons, hoe in een onzer provinciale hoofdsteden nog rond 1906 de eerste Meidemonstratie werd gehouden. Enige honderden socialisten, met in hun midden de rode vaan, poogden een optocht te houden, dwars door de opgehitste vijandige stadsbevolking, die hen bespog, met rotte vruchten/bekogelde, stompte en sloeg. De Internationale werd overschreeuwd door „Oranje boven” en „alle socialisten in de harington” enz.

Meidag, dag van verzet!

Wat is er geleidelijk veel veranderd. Het kapitalisme heeft zijn omwenteling verder voortgezet en in een groot aantal landen is het steeds meer gedwongen, onder de benaming van socialistische maatregelen, een geleide staatseconomie door te voeren, om de uitbuitingsgraad van de arbeidersklasse tot de grootst mogelijke hoogte op te voeren. De vroeger strijd bare arbeidersbeweging is verworpen tot een verlengstuk van het machtsapparaat van de bezittende klasse. Zij heeft in die ontwikkeling door aanpassing aan het stelsel, door haar werkzaamheid binnen het kader van de nationale economie en politiek, gaandeweg haar strijd bare karakter volkomen verloren.

Uit de inhoud:

1. Productieverhoging, uitvoer en winst.
2. Haatpropaganda.
3. Geestelijke slavernij IV.

andere positie hebben gebracht. Die nieuwe positie maakt een strijd op de oude manier volkomen onmogelijk. De oude arbeidersbeweging, voortdurend meer verworpen tot een organisme van de leiders, en vastzittende aan oude tradities, heeft in de onvermijdelijke keuze tussen strijd of samenwerking, niet anders kunnen kiezen dan de samenwerking met de bourgeoisie. In feite heeft zij daarmee het karakter van klassebeweging der arbeiders verloren, ook al zijn nog miljoenen arbeiders in haar netten verstrikt. Het lot van de Meidag, de dag van verzet, is sterk met deze ontwikkeling van de oude arbeidersbeweging verbonden. Geleidelijk werd hij tot een feestdag. En de bezittende klasse, die liever een feestdag erkent, dan een strijddag, denkt door die erkenning, hetzelfde te bereiken als Hitler c.s., toen ook zij de eerste Mei tot officiële nationale feestdag verklaarden, n.l. verryaring stichten in het proletarisch gelid, strijd tot feest ombuigen.

Meidag, dag van verzet! Wat er in de toekomst ook van moge worden, dit staat voor ons vast: de strijd van de arbeidersklasse tegen het kapitalisme blijft.

Wanneer de Meidag als arbeidersstrijddag opnieuw betekenis zal verkrijgen in de strijd, dan breekt hij zich los uit de nationale erkenning als feestdag. Maar wanneer hij dat doet, dan zal nimmer meer worden gestreden voor de wettelijke doeleinden van weleer of de soortgelijke inzet. Ongetwijfeld zal dan blijven de gedachte aan internationale klassenstrijd en internationale solidariteit van alle arbeiders.

Maar terwijl de leuze: „een dag zijn we vrij van loonslavernij” in zich hield het beginnend verzet en tot uiting bracht de gedachte: „wij kunnen weigeren ons te onderwerpen aan die loonslavernij; wij kunnen weigeren gehoor te geven aan het disciplinair signaal van de morgenfluit van de fabriek, zou een nieuwe arbeiders-Meidag in het teken moeten staan, van de fabrieksbezetting door de toekomstige beheersers van het economische leven, de bedrijfsarbeiders. En niet het gesloten bedrijf, maar het door de arbeiders beheerste bedrijf met de rode vlag op de schoorstenen zou de komende orde moeten symboliseren.

We zijn daar nog lang niet aan toe.